

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 276/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti G., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., Advokátska kancelária F..., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S/107/2010-47 z 18. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti G., a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 13. apríla 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti G., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 S/107/2010-47 z 18. januára 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 9. novembra 2010 domáhala, aby krajský súd rozhodol o určení povinnosti žalovanému – Mestu K., rozhodnúť o zrušení jeho príspevkovej organizácie s názvom Mestské kultúrne stredisko, ktorej zriaďovaciú listinu schválilo Mestské zastupiteľstvo mesta K. uznesením č. 156/2007 z 20. apríla 2007. Žaloba bola odôvodnená tým, že podľa § 21 ods. 12 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) je zriaďovateľ príspevkovej organizácie povinný zrušiť príspevkovú organizáciu k 31. decembru roka, v ktorom zistí, že

- a) tržby príspevkovej organizácie nepokrývajú jej výrobné náklady v súlade s odsekom 2 počas najmenej dvoch po sebe bezprostredne nasledujúcich rokoch alebo
- b) príspevková organizácia nespĺňa podmienky podľa odseku 3.

Krajský súd uznesením č. k. 23 S/107/2010-47 z 18. januára 2011 žalobu sťažovateľky zamietol, a to z dvoch ťažiskových dôvodov. Prvým dôvodom zamietnutia žaloby bolo nesprávne označenie žalovaného. Krajský súd s poukazom na § 250t ods. 1 a 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) uviedol, že *„žaloba musí smerovať proti orgánu verejnej správy, ktorý má vo veci konať a bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom nekoná, je teda nečinný“*. Podľa krajského súdu mal byť žalovaným orgán územnej samosprávy, teda mestské zastupiteľstvo. Vzhľadom na to, že sťažovateľka ako žalovaného označila Mesto K., krajský súd konštatoval, že *„podľa súčasného právneho stavu podľa § 11 ods. 4 písm. l) Zákona o obecnom zriadení, obecné zastupiteľstvo zriaďuje a zrušuje príspevkové organizácie, nezriaďuje a nezrušuje ich obec (mesto). Mesto K. sa preto nemohlo dostať do situácie, že by bolo nečinné, preto návrh žalobcu nebol dôvodný a súd žalobu zamietol.“*

Druhým dôvodom zamietnutia žaloby bolo nevyčerpanie prostriedkov nápravy, a preto podľa krajského súdu i v prípade, že by sťažovateľke *„bola daná možnosť podať žalobu, by súvislosti s nečinnosťou proti Mestskému zastupiteľstvu v K., takáto žaloba by nebola prípustná, keďže ešte pred podaním žaloby by musela dať podnet prokurátorovi na podanie upozornenia a musela by mať informáciu o tom, ako bol tento podnet vybavený“*.

Proti označenému uzneseniu krajského súdu smeruje sťažnosť sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

II.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov. Podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Predmetom sťažnosti je namietanie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 23 S/107/2010-47 z 18. januára 2011.

Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za arbitrárne. Podľa jej názoru sa krajský súd náležite nevysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné na právne posúdenie veci, a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil, a tým porušil jej v sťažnosti označené práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach (právo na spravodlivé súdne konanie).

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Sťažovateľka odôvodňuje svoju sťažnosť troma kľúčovými námietkami, ktoré považuje za pochybenie krajského súdu, a to nesprávny výklad predpokladov prípustnosti žaloby proti nečinnosti orgánov verejnej správy, nesprávne posúdenie otázky vymedzenia účastníkov konania a použitie neúčinného právneho predpisu.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade zaoberal posúdením podmienok prípustnosti žaloby proti nečinnosti orgánov verejnej správy.

II.1 Podnet na podanie upozornenia prokurátorom ako podmienka prípustnosti žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4 OSP súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Podľa § 250t ods. 7 OSP proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Krajský súd v napadnutom uznesení uvádza, že i *„v prípade, že by bola daná možnosť žalobcovi podať žalobu v súvislosti s nečinnosťou proti Mestskému zastupiteľstvu v K., takáto žaloba by nebola prípustná, keďže ešte pred podaním žaloby by musel dať žalobca podnet prokurátorovi na podanie upozornenia a musel by mať informáciu o tom, ako bol tento podnet vybavený“*.

Sťažovateľka s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 124/08 z 22. mája 2008 tvrdí, že upozornenie prokurátora nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy, a preto predloženie podnetu na podanie upozornenia prokurátorom nemôže byť považované za predpoklad prípustnosti žaloby v zmysle § 250t ods. 1 druhej vety OSP, teda z hľadiska nutnosti vyčerpania prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

V právomoci krajského súdu bolo nepochybne interpretovať a aplikovať ustanovenie § 250t ods. 1 OSP v spojení s ustanoveniami zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), z ktorých vychádzal pri posúdení prípustnosti sťažovateľkinej žaloby. Predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu bola otázka, či účinky výkladu a aplikácie uvedených zákonných ustanovení sú v súlade

s právom sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Prostredníctvom § 250t OSP poskytuje zákonodarca fyzickým osobám a právnickým osobám právnu možnosť domáhať sa súdnej ochrany ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy v konaniach pred orgánmi verejnej správy, pokiaľ tieto nekonajú bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že sú v konaní nečinné.

Využitie tohto prostriedku súdnej ochrany podmieňuje zákon vyčerpaním prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Zákon nešpecifikuje, o ktoré prostriedky konkrétne ide, vzhľadom na rôznorodosť oblastí verejnej správy z hľadiska predmetu právnej regulácie, ako aj nadväzujúcich typov správnych konaní, v rámci ktorých môžu prichádzať do úvahy rôzne právne prostriedky nápravy (v niektorých prípadoch aj viaceré z nich), pokiaľ ide o prípadnú neodôvodnenú nečinnosť správneho orgánu. Ich špecifikácia závisí od právnej úpravy konkrétneho typu správneho konania najmä s ohľadom na oprávnenia nadriadených orgánov vo vzťahu k orgánu, ktorý má povinnosť vo veci konať, ako aj s ohľadom na oprávnenia osobitných orgánov kontroly alebo dozoru prijať účinné opatrenia na odstránenie prípadnej nečinnosti správneho orgánu.

Súd príslušný rozhodovať o návrhu namietajúcom nečinnosť správneho orgánu musí splnenie podmienky podľa § 250t ods. 1 OSP posudzovať individuálne vo svetle okolností konkrétneho prípadu rešpektujúc účel tohto právneho prostriedku, ktorým je poskytnutie efektívnej a účinnej ochrany osobe, ktorej práva alebo právom chránené záujmy môžu byť dotknuté nečinnosťou orgánu verejnej správy v konkrétnom konaní.

V zásade možno vyžadovať využitie takých osobitných právnych prostriedkov nápravy, pri ktorých možno rozumne očakávať v prípade ich využitia zo strany fyzickej osoby alebo právnickej osoby dotknutej nečinnosťou správneho orgánu naplnenie uvedeného účelu aj bez potreby ingerencie zo strany súdnej moci.

Nepochybne k nim budú patriť právne prostriedky priamo dostupné dotknutej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, o ktorých rozhodovanie je zverené do kompetencie orgánu s právomocami zaručujúcimi možnosť bezprostredného dosiahnutia nápravy vo vzťahu k namietanej nečinnosti správneho orgánu. To však nevylučuje požiadavku vyčerpania prostriedkov nápravy prostredníctvom orgánov osobitne poverených ochranou práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, aj keď nedisponujú právomocami zaručujúcimi možnosť bezprostredného zabezpečenia nápravy, pokiaľ im zákon zveruje prostriedky umožňujúce uplatnenie ochrany práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb vo vzťahu k namietanej nečinnosti správneho orgánu spôsobom, ktorý s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu (najmä pokiaľ ide o dĺžku prebiehajúceho správneho konania, jeho predmet a potenciálnu ujmu vyplývajúcu z ohrozenia práv a právom chránených záujmov dotknutej osoby v dôsledku zbytočných prietáhov v správnom konaní) umožňuje rozumne očakávať naplnenie účelu poskytovanej ochrany (III. ÚS 317/04).

Podľa čl. 149 ústavy prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o prokuratúre je prokuratúra v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušenia zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Podľa § 21 ods. 2 zákona o prokuratúre právnymi prostriedkami, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, sú:

- protest prokurátora,
- upozornenie prokurátora,

- návrh na začatie konania pred súdom podľa osobitného zákona.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní opatrenia alebo rozhodnutia alebo jeho nečinnosťou.

Podľa § 29 ods. 2 zákona o prokuratúre je orgán verejnej správy povinný vybaviť upozornenie prokurátora a odstrániť protiprávny stav bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 30 dní od doručenia upozornenia prokurátora, alebo v tej istej lehote odstúpiť upozornenie prokurátora na vybavenie svojmu bezprostredne nadriadenému orgánu alebo dozerajúcemu orgánu. O prijatých opatreniach je povinný informovať v rovnakej lehote prokurátora.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno orgány prokuratúry považovať za orgány disponujúce prostriedkami umožňujúcimi uplatnenie ochrany práv a právom chránených záujmov sťažovateľky vo vzťahu k namietanej nečinnosti správneho orgánu spôsobom, ktorý (využitím upozornenia podľa § 29 ods. 2 zákona o prokuratúre) aj s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu umožňoval podľa názoru ústavného súdu rozumne očakávať naplnenie jeho účelu. Sťažovateľka teda v konaní nesplnila jednu zo základných podmienok úspešného uplatnenia žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou je predpoklad, že žalobca predtým, ako podal žalobu podľa § 250t OSP, vyčerpal, a to bezvýsledne, prostriedky, možnosť použitia ktorých mu ustanovuje osobitný predpis.

V rozhodovacej činnosti ústavného súdu sa ustálila judikatúra, podľa ktorej možno považovať upozornenie prokurátora (podľa § 21 ods. 2 v spojení s § 28 ods. 1 zákona o prokuratúre) za efektívny prostriedok nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy (rovnako III. ÚS 317/04, III. ÚS 78/2010 a IV. ÚS 144/2011). Vzhľadom na to možno považovať právny názor vyslovený v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 124/08 z 22. mája 2008, na ktorý sa odvoláva sťažovateľka, za menšinový (resp. ojedinelý), ku ktorému sa väčšinová judikatúra nepriklonila.

Zo záverov krajského súdu týkajúcich sa podmienok prípustnosti žaloby podľa § 250t OSP preto podľa názoru ústavného súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na to závery krajského súdu v predmetnej veci nepovažuje za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné so sťažovateľkou označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru.

Ústavný súd ďalej považoval za potrebné zaujať stanovisko k ďalším námietkam sťažovateľky.

II.2 K námietke sťažovateľky spochybňujúcej názor krajského súdu o nesprávnom označení (určení) žalovaného subjektu

Podľa § 250t ods. 3 prvej vety OSP orgán verejnej správy, proti ktorému návrh smeruje, je povinný bezodkladne po doručení návrhu predložiť súdu vyjadrenie k návrhu a príslušný spis.

Žaloba sťažovateľky smerovala proti Mestu K.

Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že *„vzhľadom k tomu, že... obecné zastupiteľstvo zriaďuje a zrušuje príspevkové organizácie, nezriaďuje a nezrušuje ich obec (mesto). Mesto K. sa preto nemohlo dostať do situácie, že by bolo nečinné, preto návrh žalobcu nebol dôvodný a súd žalobu zamietol.“*

Podľa sťažovateľky je takýto názor krajského súdu nezákonný a arbitrárny. *Súčasne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sž/2010 z 11. augusta 2010, podľa ktorého „Nesprávne, resp. neúplné označenie žalovaného správneho orgánu nemôže mať za následok zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej legitímácie na strane správneho orgánu, pokiaľ žaloba obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti (§249 ods. 2 OSP), t. j. najmä označenie rozhodnutia*

správneho orgánu, ktoré napadá, nakoľko správne, resp. úplné označenie žalovaného správneho orgánu vyplýva z takto označeného rozhodnutia.“.

Ústavný súd vo vzťahu k uvedenej argumentácii sťažovateľky uvádza, že v správnom súdnictve sú účastníkmi konania tí, ktorých za účastníkov určuje zákon. Právna úprava pasívne legitimovaných subjektov v rámci konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa nevyznačuje jednoznačnosťou. Žalovaným je spravidla správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni (napríklad § 250 ods. 4 OSP), a to bez ohľadu na to, či má inak právnu subjektivitu. Nie vždy ale právny predpis označuje správny orgán za účastníka konania. Napríklad podľa § 250zf ods. 2 OSP sú v konaní o preskúmanie zákonnosti uznesení obecného zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva, miestneho zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku účastníkmi konania obec, mesto, mestská časť alebo vyšší územný celok a prokurátor. Hoci návrh v uvedenom druhu konania smeruje proti nečinnosti orgánu územnej samosprávy (obdobne, ako je to pri konaní o žalobách proti rozhodnutiam alebo postupom orgánov verejnej moci alebo proti nečinnosti orgánov verejnej moci), a nie proti jednotke územnej samosprávy, je účastníkom konania práve jednotka územnej samosprávy.

Postup sťažovateľky, v rámci ktorého svoj návrh smerovala proti Mestu K. ako právnomu subjektu, a nie proti orgánu územnej samosprávy, nemusel nutne viesť k zamietnutiu jej žaloby, ak žaloba spĺňa podstatné náležitosti návrhu na začatie konania podľa danej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (pozri citované *rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sži 2/2010 z 11. augusta 2010*). Súd má v konkrétnom konaní považovať za účastníkov konania tých, ktorí sú za účastníkov určený zákonom.

V napadnutom uznesení ale krajský súd nepovažoval samotné označenie (určenie) žalovaného subjektu za jediný dôvod zamietnutia žaloby, keď uviedol, že *„I v prípade, že by bola daná možnosť žalobcovi podať žalobu v súvislosti s nečinnosťou proti Mestskému zastupiteľstvu v K., takáto žaloba by nebola prípustná...“*. Hlavným dôvodom neprípustnosti žaloby bolo nevyužitie dostupných prostriedkov nápravy a nie nesprávne označenie žalovaného, a preto aj keby sa ústavný súd nestotožnil so závermi krajského súdu

o nesprávnom označení (určení) žalovaného subjektu v žalobe sťažovateľky, táto skutočnosť sama osebe nie je dostatočným dôvodom na vyslovenie namietaného porušenia v sťažnosti označených práv sťažovateľky a nadväzne na to na kasáciu namietaného uznesenia.

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy totiž v zmysle jeho stabilnej judikatúry musí byť najmä to, či prípadné pochybenia všeobecného súdu v konkrétnom prípade dosahujú takú intenzitu, ktorá už naznačuje, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd, t. j. musí ísť o zistenie, že v okolnostiach daného prípadu došlo k takému zásahu do právom chránenej sféry sťažovateľov, ktorý predstavuje neprípustné obmedzenie, resp. odopretie základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07). O zásah takej intenzity zo strany krajského súdu vo vzťahu k predmetnej námietke sťažovateľky, ktorý by umožňoval dospieť k záveru o porušení v sťažnosti označených práv sťažovateľky, podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na uvedené v danej veci nešlo.

II. 3 K námietke sťažovateľky týkajúcej sa aplikácie neúčinného predpisu krajským súdom

Krajský súd odôvodnil napadnuté uznesenie okrem iného aj reprodukciou častí textu záverečných, prechodných a zrušovacích ustanovení [konkrétne § 27 ods. 2 a ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov; (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“)], a to znením účinným pred 1. aprílom 2010. Predmetné ustanovenie bolo zmenené s účinnosťou od 1. apríla 2010 zákonom č. 102/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 102/2010 Z. z.“). Krajský súd uviedol toto znenie ods. 2 a 3 uvedeného ustanovenia:

„... na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických a fyzických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy starosta, vzťahuje sa

všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v ods. 1, prvom, druhom a štvrtom bode s týmito ďalšími odchýlkami:

1. O opravnom prostriedku proti rozhodnutiu starostu rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa ods. 3 citovaného zákona, na výkon všeobecného dozoru nad dôsledným vykonávaním a zachovaním zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov obcami sa vzťahujú všeobecné predpisy o výkone prokurátorského dozoru s týmito odchýlkami:

Protest prokurátora podaný proti nariadeniu obce alebo uznesenie obecného zastupiteľstva, ako aj upozornenie prokurátora na nečinnosť alebo na porušovanie zákonov obecným zastupiteľstvom a jeho orgánmi, prerokuje obecné zastupiteľstvo za účasti prokurátora.“

Krajský súd z toho vyvodil záver, že z „citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že žalobca má možnosť podať prokurátorovi podnet na podanie upozornenia v súvislosti s nečinnosťou Mestského zastupiteľstva v K. Až v prípade, že by mestské zastupiteľstvo vydalo v súvislosti s upozornením prokurátora uznesenie, ktoré by bolo v rozpore so zákonom, mohol by prokurátor podať na súd návrh na zrušenie takéhoto uznesenia podľa § 250zf ods. 1 O. s. p.“

Podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení v znení účinnom po 1. apríli 2010 na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri výkone samosprávy obec, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní; o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce rozhoduje súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o obecnom zriadení v znení účinnom po 1. apríli 2010 ak Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlási voľby do orgánu územnej samosprávy za neplatné alebo zruší ich výsledok, úkony orgánu územnej samosprávy, ktorého sa rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky týka, a ktoré vykonal do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sa považujú za úkony vykonané oprávneným orgánom.

Sťažovateľka uvádza, že „súdom citované znenie ustanovenia § 27 Zákona o obecnom zriadení stratilo platnosť ku dňu 31. 03. 2010, keď bolo zrušené zákonom č. 102/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. KS BB teda nebol schopný reflektovať na legislatívne zmeny v Zákone o obecnom zriadení, ktoré nadobudli účinnosť viac ako pol roka pred vydaním rozhodnutia (in concreto dňa 01. 04. 2010) a v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje a vychádza z neplatného ustanovenia právneho predpisu. Berúc do úvahy skutočnosť, že ide o krajský súd, ktorého úlohou je inter alia dohliadať na zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej moci, pokladáme neschopnosť KS BB aplikovať pri svojej rozhodovacej činnosti platné právo za naozaj nenáležitú. Máme zato, že takáto vada rozhodnutia má nepochybne za následok porušenie základných práv sťažovateľa.“

Ústavný súd už uviedol, že aplikácia zjavne nesprávneho právneho predpisu, ktorý stratil platnosť a účinnosť, je takým odchýlením sa od znenia príslušných ustanovení, ktorým sa zásadne popiera ich účel a význam, a znamená preto arbitrárnosť prijatého rozhodnutia (I. ÚS 352/06).

K argumentácii sťažovateľky vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd uvádza, že hoci sa krajský súd v rámci odôvodnenia namietaného uznesenia odvolal aj na v relevantnom čase už neúčinnú normu, správne určil pravidlo správania sa ako právnu normu, na základe ktorej posúdil podmienky prípustnosti žaloby sťažovateľky. Odkaz na § 27 zákona o obecnom zriadení je iba časťou argumentácie, ktorú inak možno akceptovať aj bez ohľadu na toto pochybenie krajského súdu. Podmienka podnetu na upozornenie prokurátora ako podmienka prípustnosti žaloby totiž nevyplýva z § 27 zákona o obecnom zriadení, ale z § 250t ods. 1 OSP, ktorý krajský súd v napadnutom uznesení citoval a tiež aj aplikoval. Žiada sa dodať, že splnenie podmienky prípustnosti žaloby proti nečinnosti orgánov verejnej moci vyčerpaním prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, a rovnako tak ani postavenie prokurátora v tomto konaní, nebolo novelizáciou zákona o obecnom zriadení zákonom č. 102/2010 Z. z., a teda ani zmenou § 27 zákona o obecnom zriadení dotknuté. Aplikovanie starého predpisu je síce nežiaduce, ale nie je v danom

prípade zásadne relevantné pre právny záver krajského súdu, ktorý je založený na výklade podmienky ustanovenej v § 250t ods. 1 OSP.

Za dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, ku ktorým reálne došlo, ako aj ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorých porušenie sa namieta (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09), vrátane posúdenia, či tieto pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili, alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu na jeho ústavou garantovaných právach.

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, teda nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 460/2010).

Ani namietaný postup vo vzťahu k námietke týkajúcej sa aplikácie neúčinného predpisu krajským súdom nepredstavuje podľa názoru ústavného súdu pochybenie takej intenzity zo strany krajského súdu, ktoré by zakladalo dôvod na vyslovenie porušenia v sťažnosti označených práv sťažovateľky.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny ani právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že v danej veci mohlo dôjsť k ich porušeniu. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2011